

La 25a Fira Mediterrània posa el focus en com la tradició travessa la creació artística

La programació artística oficial aplega 71 propostes, de les quals 51 són estrenes, i amb el carrer i la participació ciutadana com a protagonistes

Presentació de l'Obrador d'Arrel de la Fira Mediterrània eml passat mes d'abril | Mar Martí

Avui en dia, molts artistes joves utilitzen l'arrel, els materials de **cultura popular i tradicional**, com a **motor creatiu**, i alhora moltes propostes comencen a situar-se com a caps de cartell de programacions estables i festivals. Estem davant d'una tendència? Què provoca aquesta nova mirada desacomplexada cap a la tradició? Com la tradició travessa la creació i la programació artística?

Enguany i amb l'avinentsa de la 25a edició, la **Fira Mediterrània de Manresa** dedica part de la seva programació i les **Jornades Professionals** a la reflexió al voltant de l'arrel tradicional com a motor creatiu, una **arrel amb mirades polièdriques**, i que ens parla en present. Aquesta mirada dels artistes que creen a partir del patrimoni immaterial connecta l'herència cultural amb la societat actual. Referents d'aquesta connexió (des de la creació, el pensament, la distribució i la programació) ens conviden a replantejar, redescobrir i reviuire les arts vives que beuen de l'arrel i veuen en el passat un motor de creació artística.

Una conversa entre Íngrid Guardiola i Raül Refree obrirà la Fira

Íngrid Guardiola, directora del **Bòlit - Centre d'Art Contemporani de Girona**, i el músic, productor i compositor **Raül Refree** obriran l'activitat professional reflexionant sobre com la tradició

travessa la creació artística i les programacions culturals. Aquest 2022, i amb motiu de la 25a edició de la Fira, el mercat manresà reflexionarà sobre com avui la tradició travessa i impregna (o pot impregnar) la creació artística i la programació cultural, i dedicarà a aquest tema les jornades professionals del primer dia d'activitat professional, dijous 6 d'octubre. Les jornades estan organitzades amb la col·laboració de la Subdirecció General de Promoció Cultural mitjançant el **Servei de Desenvolupament Empresarial (SDE)** de l'**Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC)**.

Dues eines estratègiques per provocar que la tradició travessi la creació

La Fira és un agent generador i agitador, i aquesta voluntat de sacsejar i catalitzar la creativitat es fonamenta a partir d'aquestes dues eines claus i estratègiques: els programes de l'**Obrador d'Arrel** i el **Pla d'Impuls a la dansa d'arrel**. Són, en tots dos casos, iniciatives per afavorir l'aparició de contextos, facilitar la creació i contribuir a la gènesi de projectes que treballin amb la tradició, acompanyant-los alhora en el camí de la professionalització i establint xarxa amb altres festivals i equipaments.

En el cas de l'Obrador d'arrel, enguany ja suposa gairebé **un terç de la programació total** de la Fira, amb 23 nous projectes. I la millor prova és que una de les propostes originades esdevé l'espectacle inaugural: *El pou de la Gallina*, un espectacle que combina circ, música i cultura popular que representa el que ha estat la Fira durant aquest quart de segle. Per fi la Fira Mediterrània es pot inaugurar de nou amb una proposta de carrer de gran format on la **Cia Voël** i la **colla castellera Tirallongues** de Manresa estableixen un diàleg artístic que beu i crea a partir de l'arrel i la tradició per revisar la llegenda manresana des de la contemporaneïtat.

Pel que fa el Pla d'Impuls a la dansa d'arrel, dos anys després d'implementar-se, ja podem començar a veure'n els fruits, amb diversos projectes a la programació oficial i alguns altres que es presentaran al 2023 i dels quals en veurem espurnes. N'és un exemple, l'espectacle *El R?pte de l'Esbart Manresà*, que ens proposa una mirada a la vida de **Sant Ignasi** des del punt de vista de la seva transformació espiritual i cercant un paral·lelisme amb la transformació de la dansa tradicional i de la nostra societat. Un projecte que compta amb la direcció escènica d'**Els Escarlata**, amb **Jordi Aspa** i **Bet Miralta**, la música de **Joana Gomila** i **Laia Vallès**, i l'assessorament en el moviment d'**Anna Romani**.

La programació artística

La programació d'aquesta 25a edició aplega **71 propostes artístiques**, de les quals 51 en són estrenes, 38 de música, 33 d'arts escèniques, 42 de Catalunya, 18 de l'Estat, i 11 internacionals.

El carrer i la participació ciutadana són claus de la cultura popular i la Fira d'enguany. Després de celebrar dues fires marcades per la **Covid-19** i les restriccions derivades, Fira Mediterrània de Manresa encara la celebració de la 25a edició sortint amb **força al carrer** i provocant la participació de la ciutadania. Amb aquest objectiu, la Fira generarà espais per cantar i ballar, contextos que propiciïn accions festives de forma espontània i participativa. El carrer i la participació ciutadana són dos elements essencials de la cultura popular i seran l'eix principal de la celebració del quart de segle de la Fira.

El carrer tindrà tot el protagonisme en l'espectacle Inaugural, en el regal sonor dels 25 anys de la Fira, en l'espectacle de cloenda amb la **dansa vertical** dels bascos **Harrobi Dantza Bertikala Konpainia** i **Oreka Tx** i a gran part de la programació, amb una clara voluntat de reivindicar la recuperació de l'espai públic després de dos anys de pandèmia.

La 25a Fira Mediterrània provocarà també espais de **participació comunitària**, amb la voluntat de generar contextos que puguin ser replicables en altres municipis, com la programació a la nova **Plaça de la Fira**, la **Taverna Cervesa Guineu** o el nou **Hostal Càntut** a la Fira, pensat per ballar i cantar. En aquesta línia, es potenciaran maridatges i diàlegs entre creadors contemporanis i associacions de cultura popular.

Aquestes propostes volen estimular les noves mirades a la cultura popular i provocar que aquests diàlegs amb les associacions s'estenguin pel territori, **més enllà de la compra i venda d'espectacles**.

Un regal sonor per commemorar els 25 anys de la Fira

La 25a Fira Mediterrània s'acomiadarà amb el regal sonor, *Narro*, amb el diàleg entre la tradició i la contemporaneïtat en el marc de la ciutat de Manresa. Aquesta exploració sonora a tres bandes durant els quatre dies de Fira anirà a càrrec de **Pau Benítez**, flabiolaire que beu de la tradició, i de **Joan Cot**, compositor que treballa des de l'electrònica. El fruit dels enregistrament resultants serà un regal pels 25 anys, que es compartirà amb tothom i que clourà una edició ben especial.

Vuit grans itineraris en la programació oficial

[h4]Novetats de l'escena catalana d'arrel[/h4]

Descobrirem les novetats de l'escena catalana d'arrel: amb la presentació de l'**OMAC Juvenil** i, entre d'altres, els nous treballs de **ROS**, **Quico el Cèlio**, **el Noi i el Mut de Ferreries** o **Fenya Rai!**.

[h4]Escena mediterrània de músiques del món[/h4]

També l'escena mediterrània de músiques del món, amb **Antonio Castrignanò**, **Marala**, **Júlia Colom** i **Mérodie Gimard** presentant nou disc, entre d'altres.

[h4]Electrònica i experimentació[/h4]

Per primera vegada la Fira estructura un itinerari a partir de les propostes que a partir de la tradició juguen amb l'experimentació i l'electrònica, com és el cas de **Tarta Relena** i **Los Sara Fontán amb Cocanha** o **Ikram Boulum**, entre altres.

[h4]Una mirada més enllà de la Mediterrània[/h4]

La Fira també ens suggereix de mirar més enllà de la Mediterrània per descobrir artistes amb una perspectiva singular, com la taiwanesa **Lin I-Chin**, els quebequesos **Les Archipels** o els gallecs **Nova Galega de Danza**. També ens proposa apropar-nos a artistes de la vessant més atlàntica de la península (Portugal, Galícia, Astúries i País Basc) que barregen cançoners populars amb electrònica, com les propostes del portuguès **OMIRI**, el gallec **crnds**, l'asturià **Jonás de Murias** i les basques **Mauriziakezdauinorhil**.

[h4]Una mirada en moviment: dansa i arrel[/h4]

L'itinerari centrat en dansa ens proposa un diàleg insòlit entre **Israel Galván** i l'**Escolania de Montserrat**, i artistes com **Adrián Vega** i **Magí Serra**, entre d'altres, amb els primers fruits del Pla d'impuls a la dansa d'arrel.

[h4]Memòria, llegat i narració oral[/h4]

El cartell de teatre i circ de la 25a Fira comptarà amb un nou itinerari centrat en la memòria, llegat i narració oral, on podrem veure a **Àfrica Llorens**, **Cia Voël**, **Mos Maiorum** i **Zum-Zum Teatre**, entre d'altres.

[h4]Propostes familiars[/h4]

Un itinerari defineix les propostes familiars i escolars de la Fira, que aquest any inicia una reestructuració i, a més de recollir propostes que porten els infants als teatres, amb projectes de **Samfaina de Colors i de Paper**, també recull propostes que porten els infants al carrer (per exemple amb *POI* de la **Cia D'es Tro**), i d'altres que porten els artistes a les aules, com és el cas del taller del **Cor Jove Amics de la Unió**, vinculat a l'Obra del Cançoner Popular.

[h4]Cultura popular i ciutat[/h4]

Aquest 2022 neix un nou itinerari que vincula la cultura popular i ciutat, on a partir d'entitats manresanes descobrim manifestacions de cultura popular d'arreu del país, com la **Diada Castellera**, amb els Tirallongues de Manresa, els **Minyons de Terrassa** i els **Castellers de Lleida**, i la **Trobada de Bestiari de foc** de la mà de **Xàldiga**.

Dos nous programes Off a la Fira

Els *Off* acullen el talent més emergent i volen impulsar l'associacionisme. A les ja habituals propostes de l'**Humus Mediterrani**, l'escenari de **Cases de la Música** i la fase final del **Concurs Sons de la Mediterrània**, enguany apareix l'*Off* del Pla d'impuls a la dansa d'arrel, on destaca l'espectacle *Fiblades* de **La Llançadora, Xarxa de dansa d'arrel de la Catalunya Central**, que ens parla de les colònies tèxtils i es podrà veure a la -Fàbrica Nova de Manresa. Un relat d'històries que han quedat soterrades en la por, la misèria i el silenci.

I com a *Off* de **Memòria i narració oral** s'oferirà l'homenatge a **Maria Matilde Almendros** - manresana, actriu i locutora de ràdio de la qual enguany es commemora el centenari del seu naixement- a càrrec de la **Federació de Grups Amateurs de Teatre de Catalunya**. Serà una lectura dramatitzada de *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, l'obra de **Mercè Rodoreda**, dirigida per Mario Gas l'any 1993, la darrera obra teatral interpretada per aquesta il·lustre manresana.

Els Rizomes de la Fira, dedicades a l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya

Aprofitant que enguany es commemora el centenari de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, Fira Mediterrània de Manresa se suma a la celebració dedicant totes les activitats dels **Rizomes**, les activitats paral·leles a la programació oficial, a l'immens recull de cançons populars catalanes i el seu llegat. Formaran part d'aquestes activitats l'Hostal Càntut a la Fira, un espai per cantar tot gaudint d'un àpat; una exposició, dues conferències i un taller per a escoles. Aquestes activitats se sumen a dues propostes de la programació oficial de la Fira que també guarden relació amb l'Obra del Cançoner: *Les eines* i *Solc*.

La Fira, mercat i continguts professionals

[h4]La nova ÀreaPRO ubicada en ple centre de Manresa amplia espais[/h4]

Després de l'èxit de la nova **ÀreaPRO**, reubicada l'any passat al centre de la ciutat als **Jardins del Casino**, enguany es manté aquesta centralitat i amplia el seu espai. L'epicentre de la zona professional serà la Taverna Cervesa Guineu, situada com en l'edició passada al jardí del Casino, i augmenta i especialitza els espais, estenent-se dins de l'edifici del **Centre Cultural el Casino**.

L'ÀreaPRO de Fira Mediterrània tindrà cinc zones diferenciades:

- Centre Cultural el Casino, amb la recollida d'acreditacions i diferents espais per a trobades professionals.
- Taverna Cervesa Guineu, amb les jornades professionals, presentacions de projectes, actuacions artístiques i servei de bar.
- CarpaPRO, amb les reunions ràpides i espai de treball.
- Jardí del Casino, amb espai exterior, àrea de descans i menjar amb diverses foodtrucks.
- Casa Lluvià, amb l'atenció a la premsa i l'emissió de diferents programes d'ICAT, Catalunya Música i Radio 3 en directe.

Gràcies a la centralitat de l'ÀreaPRO, l'activitat professional s'estén a alguns dels principals escenaris de la Fira, com el **Teatre Kursaal** o **L'Anònima**.

[h4]L'activitat professional recupera el pols internacional[/h4]

El mercat manresà tornarà a gaudir de la visita de nombrosos professionals internacionals, i entre altres activitats, acollirà l'**EFN Conference** (European Folk Network), la trobada anual de l'associació europea que aglutina els professionals del sector de les músiques d'arrel. La trobada, oberta a tots els professionals de la Fira, inclourà conferències i debats per reflexionar sobre la transmissió de la tradició avui i el funcionament i la validesa dels showcases, entre altres.